

Nikki Erlick
Az életfónál

AZ ÉLETFONÁL

NIKKI ERLICK

GENERAL PRESS
KÖNYVKIADÓ

A mű eredeti címe
The Measure

Copyright © 2022 by Nikki Erlick

Hungarian translation © Szigeti Judit

© General Press Könyvkiadó, 2024

Az egyedül jogosított magyar nyelvű kiadás.
A kiadó minden jogot fenntart,
az írott és az elektronikus sajtóban
részletekben közölt kiadás és közlés jogát is.

Fordította
SZIGETI JUDIT

ISBN 978 963 452 870 8

Kiadja a GENERAL PRESS KÖNYVKIADÓ
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
Telefon: (06 1) 411 2416

www.generalpress.hu
generalpress@lira.hu

Felelős kiadó KOLOSI BEÁTA
Műszaki szerkesztő DANZIGER DÁNIEL
Felelős szerkesztő KISS-PÁLVÖLGYI LÍDIA

Nehéz volt elképzelni, milyen volt az élet, amikor még nem voltak itt, a világot a megérkezésük előtt. Ám amikor márciusban először megjelentek, senkinek sem volt fogalma róla, hogy mihez kezdjen velük, ezekkel a kis dobozokkal, amelyeket a tavasz hozott magával.

Az emberek életében a dobozoknak általában világos jelentésük volt, egy-egy meghatározott cselekvési iránnyal. A cipősdoboznak, benne egy pár csillogó, új cipővel, amelyet az iskola első napján kellett viselni. Az ünnepi ajándéknak, amelyet az olló végével ügyesen bepöndörített, vörös, hurkolt szalag koronázott. Az apró gyűrűsdoboznak, benne a rég vágyott gyémánttal; a nagy kartondobozoknak, amelyeket ragasztószalaggal lezárva és kézzel felcímkézve pakoltak fel egy költöztetőautó hátuljába. Még annak az utolsó doboznak is, amely a föld alatt pihent, és amelynek a fedelét, ha egyszer lecsukták, többé nem lehetett kinyitni.

Mindezek a dobozok ismerősnek tűntek, érthetőnek, sőt az emberek számítottak is rájuk. Megvolt a maguk célja és helye, és kényelmesen illeszkedtek egy tipikus élet menetébe.

Ám ezek a kis dobozok másmilyenek voltak.

A hónap elején érkeztek, egy máskülönben teljesen átlagos napon, egy máskülönben teljesen átlagos hold alatt, túl korán ahhoz, hogy a márciusi napéjegyenlőséggel lehessen kapcsolatba hozni őket.

És mindenki egyszerre kapta meg őket.

Megannyi millió kicsi faláda – legalábbis úgy tűnt, hogy fából készültek –, amelyek az éj leple alatt jelentek meg minden városban, minden államban, minden országban.

Egyszer csak ott voltak a külváros szépen lenyírt gyepes kertjeiben, a sövények és a frissen nyílt jácintok között. A városi, jól letaposott lábtörlőkön, ahol több évtizede jártak át a bérlők a küszöbön. Belesüppedtek a meleg homokba a sivatagban álló sátrak előtt, vagy magányos tóparti faházak közelében várakoztak, összegyűjtve a harmatot a víz felől érkező szélből. San Franciscóban és São Paulóban, Johannesburgban és Dzsaipurban, az Andokban és az Amazonas vidékén a dobozok mindenhol, mindenkit megtaláltak.

Egyszerre volt valami vigasztaló és nyugtalanító abban, hogy a világon minden felnőtt ember hirtelen ugyanazt a szürreális tapasztalatot élte át, a dobozok jelenléte egyszerre okozott rémületet és megkönnyebbulést.

Hiszen sok szempontból mindenki ugyanazt a tapasztalatot élte át. A dobozok csaknem minden tekintetben egyformák voltak. Sötétbarna színűk volt, vöröses árnyalatokkal, az érintésük hűvös és sima. És mindegyiken ugyanaz az egyszerű, ám rejtélyes üzenet állt a címzett anyanyelvén: *Ebben van az életed fonala.*

A dobozokban volt egy darab fonál, amelyet vékony, ezüstfehér textil takart, így még azok is kétszer meggondolták, hogy alánézzenek, akik felnyitották a doboz fedelét. Mintha maga a doboz figyelmeztetett volna, próbált volna megvédeni mindenkit attól a gyermekes késztetéstől, hogy azonnal széttépje a csomagolást. Mintha arra kért volna: állj meg egy pillanatra, és elmélkedj a következő mozdulatodról. Hiszen azt többé nem tudod visszacsinálni.

A dobozok valójában csak két dologban különböztek egymástól.

Mindegyiken rajta állt a címzett neve, és minden fonál más-más hosszúságú volt.

De a márciusi érkezésüket kísérő félelem és zűrzavar közepette senki sem értette igazán, mit is jelenthet mindez.

Akkor még nem.

TAVASZ

NINA

Amikor a nevével feliratozott doboz megérkezett az ajtaja elé, Nina még az ágyában aludt, a szemhéja enyhén rángatózott, miközben szunnyadó elméje egy nehéz álommal küzdött. (Álmában visszatért a középiskolába, ahol a tanár egy olyan esszét követelt tőle, amelyet Nina sosem kapott feladatul.) Ismerős rémálom ez egy stresszre hajlamos ember számára, de össze sem lehetett hasonlítani azzal, amely az ébrenlét világában várta.

Nina, mint általában, most is elsőként ébredt, lecsúszott a matracról, és hagyta, hogy Maura zavartalanul aludjon tovább. A kockás pizsamájában a konyhába ment, és meggyújtotta a lángot a gömbölyű, narancssárga teáskanna alatt, amelyet Maura talált egy bolhapiacon tavaly nyáron.

A lakás mindig csodálatosan nyugodt volt ezekben a kora reggeli órákban, a csendet csak a kanna fedelén időnként kiszökő víz-csepp sziszegése törte meg, amely azután sercegve párologt el a tűzhely alacsony gázlángjában. Később Nina azon töprengett, vajon miért nem hallotta már ekkor a zűrzavar hangjait. Se kiabálás, se szirénák, se üvöltő tévékészülékek, semmi sem figyelmeztette a káoszra, amely ekkor már kibontakozóban volt a külvilágban. Ha nem kapcsolja be a telefonját, talán megmaradhatott volna még egy kicsit ebben a nyugalomban, kiélvezhette volna a maradék időt.

Ám ehelyett, ahogy minden reggel, most is leült a kanapéra, ránézett a telefonjára, és azt tervezte, hogy elolvass néhány e-mailt, átnéz egypár hírlevelet, amíg meg nem szólal Maura ébresztőórája, azután megbeszéli, hogy tojást vagy zabkását egyenek-e reg-

gelire. Nina szerkesztői munkájának része volt, hogy tájékozott legyen, de az alkalmazások és a kiadványok száma oly mértékben emelkedett évről évre, hogy néha úgy érezte, hogy az egész életét olvasással tölthetné, és akkor sem érne soha a végére.

Ezen a reggelen azonban még csak bele sem tudott kezdeni a hírek olvasásába. Amint bekapcsolta a telefonját, tudta, hogy valami nem stimmel. Három nem fogadott hívása volt a barátaitól, és órák óta halmozódtak a szöveges üzenetek, főleg a szerkesztőtársai csoportüzenetei.

MI A FENE TÖRTÉNIK?!

Mindenki kapott???

MINDENHOL ott vannak. Az egész világon. A kurva életbel!

Ez a felirat komoly?

NE nyissátok ki, amíg nem tudunk többet!

De csak egy fonál van benne, ugye???

Nina érezte, hogy összeszorul a mellkasa, a feje bizseregni kezd és szédeleg, miközben próbálta összerakni a történeteket. Rá-kattintott a Twitterre, azután a Facebookra, és mindenhol ugyan-azt látta: kérdőjelek és csupa nagybetűvel írt üzenetek jelezték az általános pánikhangulatot. De itt már fotók is voltak. Több száz fotó apró barna dobozokról az emberek ajtaja előtt. És nemcsak New Yorkból, ahol Nina lakott. Mindenhol.

Néhány fotón a feliratot is el tudta olvasni. *Ebben van az életed fonala.* Ez meg mi a francot jelent?

A szíve ijesztően gyorsan kezdett verni, lépést tartva a fejében felmerülő kérdésekkel. A neten a legtöbben, miután szembesültek a dobozon lévő homályos üzenettel, sietve letették a voksukat egy rémisztő következtetés mellett: bármi legyen is az, ami a dobozban van, azt állítja magáról, hogy tudja, meddig fogunk élni. Tudja, mennyi időt szántak nekünk, bármilyen hatalom legyen is az, ami erről dönt.

Nina már kiáltani akart, hogy felébressze Maurát, amikor rájött, hogy nyilván ők ketten is kaptak ilyen dobozt.

A telefonját a kanapéra dobta, és remegő ujjakkal felállt. Kisé bizonytalan léptekkel a bejárati ajtóhoz ment, kikukucsált a kémlelőnyíláson, de a földre nem látott le. Óvatosan kinyitotta a dupla zárat, félénken kitérte az ajtót, mintha egy idegen állna odakint, és be akarna jönni.

A dobozok valóban ott voltak az ajtó előtt, a lábtörlőn, amit Maura mindenképp magával akar hozni, amikor Ninához költözött, és amin egy Bob Dylan-idézet áll: *Be groovy or leave, man.* Legyél menő, vagy állj tovább, öregem! Nina szíve szerint valami egyszerűbbet választott volna, egy egyszerű, rácsos lábtörlőt, de az idézet mindig megmosolyogtatta Maurát, és miután néhány hétig ezt látta hazaérve, Nina maga is megszerette.

A szőnyeg cirkalmas, kék betűinek nagy részét most két doboz takarta el, amelyek ránézésre fából készültek. Mindkettőjüknek jutott egy.

Nina végignézett a folyosón, és ugyanilyen dobozt látott a 3B lakás előtt is, ahol egy idős özvegyember lakott, aki egy nap csak egyszer jött ki a lakásából, hogy kivigye a szemetet. Nina eltűnődött rajta, hogy szóljon-e neki. De mégis mit mondana?

Továbbra is csak bámulta a lábánál lévő dobozokat, és túlságosan ideges volt ahhoz, hogy megérintse őket, ugyanakkor túlságosan sokkolta ez az egész ahhoz, hogy visszamenjen a lakásba. Ekkor a teáskanna sípolása kizökkentette a transzállapotból, és emlékeztette rá, hogy Maura még nem is tud az egészlől.

BEN

Ben is aludt még, amikor a dobozok megérkeztek, csak éppen nem otthon.

A turistaosztály egyik keskeny ülésén fészkelődött, és összeszerította a szemét, hogy ne süssön bele a szomszédja laptopjának a fénye, amikor tizenegyezer kilométerrel alatta sok millió doboz lepte el az országot, akár a köd. Ben háromnapos építészkonferenciája kora este ért véget San Franciscóban, és még azelőtt felült a New Yorkba tartó gépre, hogy a dobozok elérték volna az öblöt. Éppen éjfél előtt szálltak fel nyugaton, és valamivel napfelkelte után szálltak le keleten; sem a személyzet, sem az utasok nem tudtak róla, hogy mi történt a köztes sötét órákban. De amikor az övek becsatolását jelző tábla kialudt, és egyszerre minden mobiltelefon életre kelt, mindenki azonnal tudomást szerzett róla.

A reptéren tömegek gyűltek össze a hatalmas képernyők alatt, és minden csatorna más-más módon közvetítette az eseményeket.

*TITOKZATOS DOBOZOK LEPTÉK EL A VILÁGOT.
VAJON HONNAN JÖTTEK?
A DOBOZOK MEGJÓSOLJÁK A JÖVŐT.
MIT JELENT PONTOSAN AZ ÖN FONALA?*

Minden járatot töröltek.

Nem messze Bentől egy apuka a három gyerekét próbálta csitítgatni, miközben a telefonon vitatkozott valakivel.

– De hát most értünk ide! – mondta. – Mit csináljunk? Menjünk vissza?

Egy üzletasszony, aki az iPadjét bámulta, folyamatosan tájékoztatta az utastársait a legfrissebb hírekről.

– Úgy tűnik, csak a felnőttek kaptak dobozt – jelentette be hangosan anélkül, hogy bárkinek címezte volna a mondandóját. – Egyelőre egyetlen gyerek sem kapott.

A legtöbb ember azonban ugyanazt a kérdést ismételte a telefonjába:

– Én is kaptam?

Ben továbbra is hunyorogva nézte a neon képernyőket, a szeme kiszáradt, és fájt a kialvatlanságtól. A repülés számára mindig az időből való kilépést jelentette, mintha a repülőn töltött órák kívül estek volna a lenti élet folytonosságán. De soha ezelőtt nem érezte ennyire világosan, hogy felszálláskor egy egészen más világot hagyott ott, mint ahová leszálláskor megérkezett.

Ahogy sietve elindult a reptéri vonat felé, ami elviszi a metróhoz, felhívta a barátnőjét, Claire-t, de nem érte el. Azután a szüleit hívta.

– Jól vagyunk, megvagyunk – nyugtatta meg az anyja. – Miatunk ne aggódj, csak érv haza biztonságban.

– De ti is kaptatok? – kérdezte Ben.

– Igen – suttogta az anyja, mintha valaki hallgatózna a közelében. – Az apád egyelőre az előszobaszekrénybe tette őket – mondta, majd tartott egy kis szünetet. – Még nem nyitottuk ki őket.

A városba tartó metró kifejezetten üres volt, különösen a megszokott reggeli csúcsforgalomhoz képest. A kocsiban, ahol rajta kívül összesen négy másik ember utazott, Ben a két lába közé fogta a kézipoggyászát. *Hát senki sem megy ma dolgozni?* – morfondírozott.

Rájött, hogy valószínűleg elővigyázatosságról lehet szó. Amikor a várost valamiféle katasztrófa fenyegette, a New York-iak általában

kerülték a metrót. Kevés olyan hely van, ahol rosszabb lenne ott ragadni, mint a szűkös, levegőtlen, föld alatti metrókocsik.

A többi utas csendben volt, messze ültek egymástól, és a telefonjukba merültek.

– Egyszerű kis dobozok – mondta egy férfi a sarokban. Bennek úgy tűnt, mintha kissé illuminált állapotban lenne. – Felesleges így kiborulni!

A férfihoz legközelebb ülő utas arrébb húzódott.

Ezután a másik bóduktan énekelni kezdett, és a kezével egy láthatatlan zenekart vezényelt.

– Kis dobozok, kis dobozok, vacak kis dobozok...

Ben csak ekkor, a férfi reszelős hangját és a háborzongató dallamot hallgatva kezdett el igazán aggódni. Hirtelen nyugtalanság tört rá, leszállt a következő megállónál, a Grand Central pályaudvarnál, felsietett a lépcsőn, és hálás volt, hogy ismét a biztonságos tömegben lehet az utcán. A pályaudvaron sokkal többen voltak, mint a metrón, és rengetegen szálltak fel a külvárosba tartó vonatokra. *Vajon hová mennek?* – töprengett Ben. *Tényleg azt hiszik, hogy a titokzatos dobozokra a városon kívül fogják megtalálni a megoldást?*

Ugyanakkor elképzelhető volt, hogy az emberek a családjukhoz siettek.

Ben megállt egy üres vonatsín végénél, és próbálta összeszedni a gondolatait. Láta, hogy a körülötte lévők egy része barna dobozt visz a hóna alatt, de rájött, hogy valószínűleg még ennél is több doboz lapul a hátizsákokban és a kiegészítőkben. Meglehető megkönnyebbülést érzett, hogy nem volt otthon, amikor ez az egész történt, és nem horkolt öntudatlanul az ágyában, ahol csak egy szégyenletesen vékony fal választotta volna el a betolakodó doboztól. Így kevésbé érezte erőszakosnak a behatolást.

Egy átlagos napon rengeteg turista ácsorgott volna az állomáson, hallgatta volna az idegenvezetést, és bámulta volna a híres, magas mennyezetet. De ma senki sem állt meg, és senki sem nézett fel.

Amikor gyerek volt, Bennek az anyukája mutatta meg egyszer a halvány aranszínű konstellációkat a mennyezetten, és elmagyarázta neki, melyik állatövi jegy mit jelent. Vajon ő mesélte azt is, hogy a csillagképeket szándékosan festették fordítva? Azért, mert isteni perspektívából kell nézni őket, nem az emberiség nézőpontjából. Ben mindig úgy vélte, hogy ez csak kifogás, amivel utólag álltak elő, hogy egy szép történettel palástolják valakinek a hibáját.

– Ebben van az életed fonala – mondta tagoltan egy férfi a fejhallgatójába, szemmel láthatóan idegesen. – Senki sem tudja, mit jelent. Én honnan a francból tudhatnám?

Ebben van az életed fonala. Ben mostanra a reptéren lévő idegenektől és a mobiljáról összegyűjtött információk alapján tudta, hogy ez a felirat áll a dobozokon. A rejtély még csak néhány órája jelent meg az életükben, de egyesek máris úgy értelmezték az üzenetet, hogy a dobozban lévő fonál az életük hosszát jósolja meg.

De mégis hogyan volna ez lehetséges? Hiszen ez azt jelentené, hogy a világ háromszázhatvan fokos fordulatot tett, és – akárcsak a feje felett lévő mennyezet esetében – az emberek most Isten szemszögéből látják a dolgokat.

Ben a háta mögött lévő hűvös falnak dőlt, egy kicsit szédült. Ekkor jutott eszébe a hirtelen támadt turbulencia a repülőn, ami felrázta az álmából, és a gép akkorát ugrott, hogy a mellette ülő utas itala majdnem kiömlött. Mintha valami hirtelen megrengette volna a légkört.

Ben később megtudta, hogy a dobozok nem egyszerre jelentek meg a világ minden pontján, hanem mindenhol azután, hogy az adott helyen leszállt az éj. De, ahogy ott állt a Grand Central pályaudvaron, és az előző este részletei még homályosan kavargtak az elméjében, nem tudta kiverni a fejéből a gondolatot, hogy az a rövid turbulencia esetleg egybeesett azzal a pillanattal, amikor alattuk megérkeztek a dobozok.